

Herbestemming & hergebruik

Inventariserend veldonderzoek (IVO-O)

Groote Woldweg 16, Oosterwolde

Inventariserend veldonderzoek (IVO-O)

Groote Woldweg 16, Oosterwolde

Projectnummer 2021-0065
21 januari 2022
In opdracht van EDOK-RO
Versie 2.0 concept

Lycens Archeologisch Rapport 97
ISSN 2772-8900

Auteur
Arjan Hullegie
Senior KNA Prospector
a.hullegie@lycens.nl
M 06 828 983 87

Autorisatie
A.M. Bakker
Senior KNA Prospector
a.bakker@lycens.nl
M 06 828 989 39

Status bevoegde overheid: goedkeuring 24-01-2022 door M. Wispelwey (regioarcheoloog).

Inhoud

Administratieve gegevens.....	4
Locatie gegevens.....	5
Samenvatting resultaten.....	6
1. Aanleiding voor het onderzoek.....	7
1.1. Onderzoekskader.....	7
1.2. Huidige en toekomstige situatie op de onderzoekslocatie	9
1.3. Doel van het onderzoek.....	10
1.4. Onderzoeksvragen.....	10
2. Resultaten veldonderzoek	11
2.1. Beschrijving onderzoeksmethode	11
2.2. Beschrijving onderzoeksresultaten	11
3. Conclusie en aanbevelingen	13
3.1. Conclusies.....	13
3.2. Beantwoording onderzoeksvragen	13
3.3. Selectieadvies.....	14
Bijlage 1 Boorbeschrijvingen	16

Administratieve gegevens

Projectnaam	Groote Woldweg 16, Oosterwolde		
Projectcode	2021-0065		
Type onderzoek	Inventariserend Veldonderzoek (IVO-O)		
ARCHIS zaakidentificatie	5150558100		
Projectleider	A.G.J. Hullegie Senior KNA Archeoloog		
Contact	T: 0541 570 730 M: 06-828 983 87 E: a.hullegie@lycens.nl		
Opdrachtgever	EDOK-RO		
Contact	E. Dokter Van Breugelplantsoen 81 3711 VN Barneveld T: 06-13950955 E: info@edok-ro.nl		
Bevoegde overheid	Gemeente Oldebroek Namens deze: M. Wispelwey (Regioarcheoloog Noord-Veluwe) Raadhuisplein 1 8096 CP Oldebroek T: 06-12233533 E: mwispelwey@putten.nl		
Uitvoering onderzoek	Januari 2022		
Beheer en locatie documentatie	Lycens BV en e-depot		
Illustraties	Auteur(s) tenzij anders vermeld		
Medewerkers	A.G.J. Hullegie	Lycens	76496379

Locatie gegevens

Projectnaam	Groote Woldweg 16, Oosterwolde
Plaats	Oosterwolde
Gemeente	Oldebroek
Provincie	Gelderland
Kaartblad	27 A
Kadastrale gegevens	ODB01 – O – 2700, 3382, 3389 en 3032
Centrumcoördinaten	X: 189549, Y: 497536
Oppervlakte	Circa 1500 m2
NAP-hoogte maaiveld	Circa 1,9 m NAP

Samenvatting resultaten

Plangebied	zie Afb. 1
Aanleiding	Het onderzoek vindt plaats in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning.
Vraagstelling	Wat is de bodemopbouw en zijn er aanwijzingen voor bodemverstoringen? Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten? Welke consequenties zal de uitvoering van het plan hebben op (eventueel) aanwezige archeologische resten? Wat zijn de aanbevelingen? Is nader onderzoek noodzakelijk? En zo ja, waaruit kan dit bestaan?
Methode veldonderzoek	Verkennd booronderzoek door middel van 16 boringen met een 7 cm edelmanboor.
Resultaten veldonderzoek	Uit het booronderzoek is gebleken dat de bodem binnen het plangebied bestaat uit een verstoord plaggendek op dekzand waarin in de top een bouwvoor is gevormd. In de top van het dekzand is in enkele boringen een restant van een BC-horizont waargenomen. Ook in deze laag zijn aanwijzingen voor bodemverstoring waargenomen. In de overige boringen ligt het plaggendek direct op het schone dekzand (C-horizont). De onderzijde van het plaggendek, de top van het dekzand, ligt op 0,45 tot 0,9 m beneden maaiveld (2,00 tot 1,26 m N.A.P.). In boring 12 is een scherp roodbakkend geglaazuurd nieuwe tijd aardewerk aangetroffen onder in het plaggendek. Deze scherp is vermoedelijk met plaggenbemesting opgebracht. In het dekzand zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een vindplaats. Het onderzoek was gericht op het in kaart brengen van de bodemopbouw van het plangebied. Er zijn echter conform het advies van de regioarcheoloog dermate veel boringen in het plangebied gezet dat het boorgrid een karterend karakter heeft gekregen. Door de hoge mate van bodemverstoring en het ontbreken van archeologisch indicatoren wordt het niet waarschijnlijk dat binnen het plangebied sprake is van een vindplaats.
Selectieadvies en aanbevelingen	Op basis van de resultaten van het hier gerapporteerde onderzoek wordt geadviseerd het plangebied vrij te geven voor de geplande ingrepen. Over de bevindingen en aanbevelingen uit dit onderzoek dient contact opgenomen te worden met de bevoegde overheid, in dit geval de gemeente Oldebroek

1. Aanleiding voor het onderzoek

1.1. Onderzoekskader

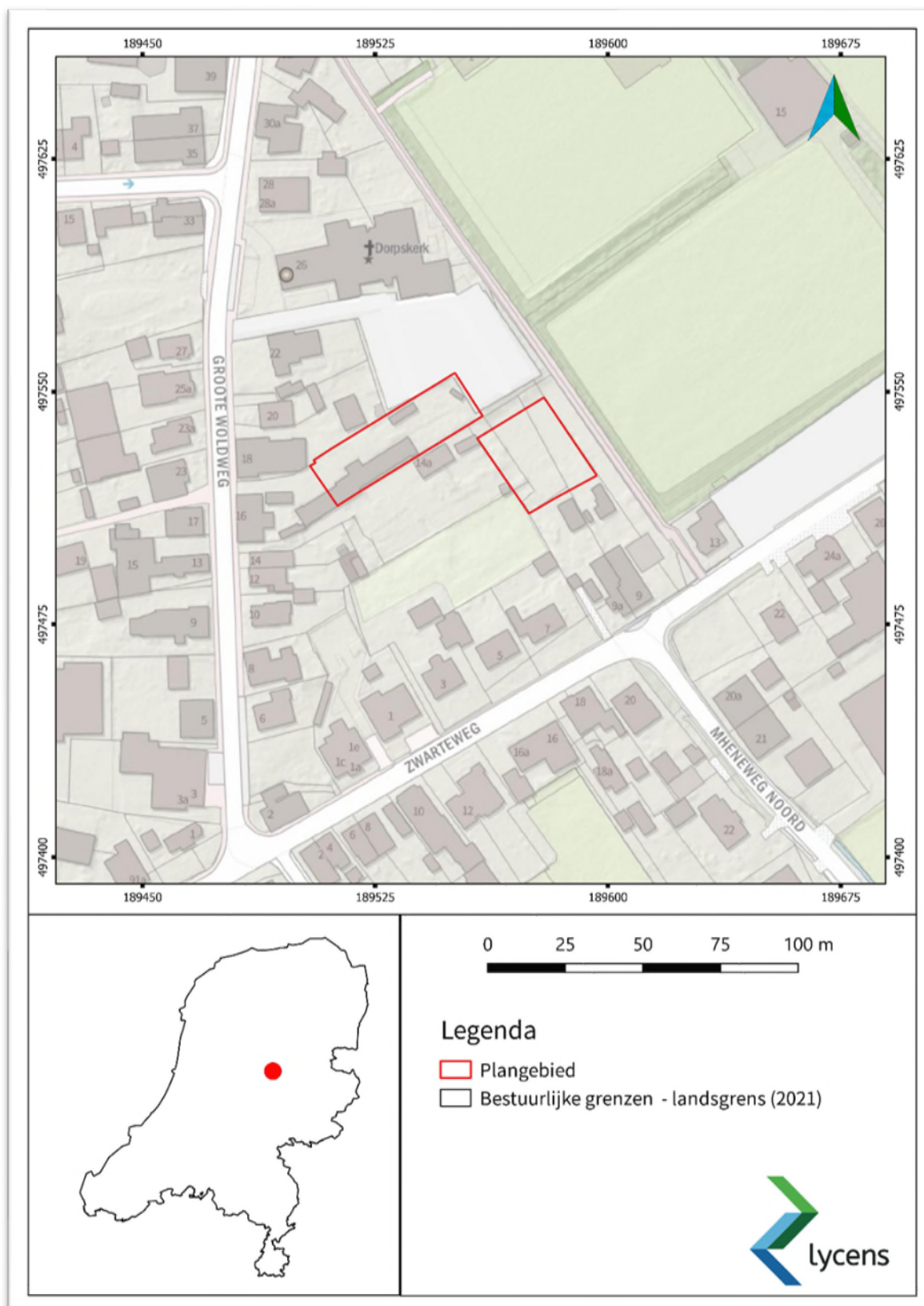
In opdracht van EDOK-RO heeft Lycens een bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek (BO en IVO-O, verkennende fase) uitgevoerd met betrekking tot het plangebied Groote Woldweg 16, Oosterwolde (Afb. 1). Het onderzoek vindt plaats in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning. Het plangebied ligt ten oosten van de Groote Woldweg en ten noorden van de Zwarteweg, in de nabijheid van Groote Woldweg 16 (zie § 1.2).

Op de archeologische beleidskaart van de gemeente Oldebroek ligt het plangebied binnen een zone met een hoge archeologische verwachting (Afb. 2)¹. Voor deze zone wordt geadviseerd een archeologisch onderzoek te laten uitvoeren bij bodemingrepen groter dan 120 m² en dieper dan 0,5 m beneden maaiveld. Omdat de voorgenomen ingrepen de vrijstellingsgrenzen overschrijden, is archeologisch onderzoek noodzakelijk.

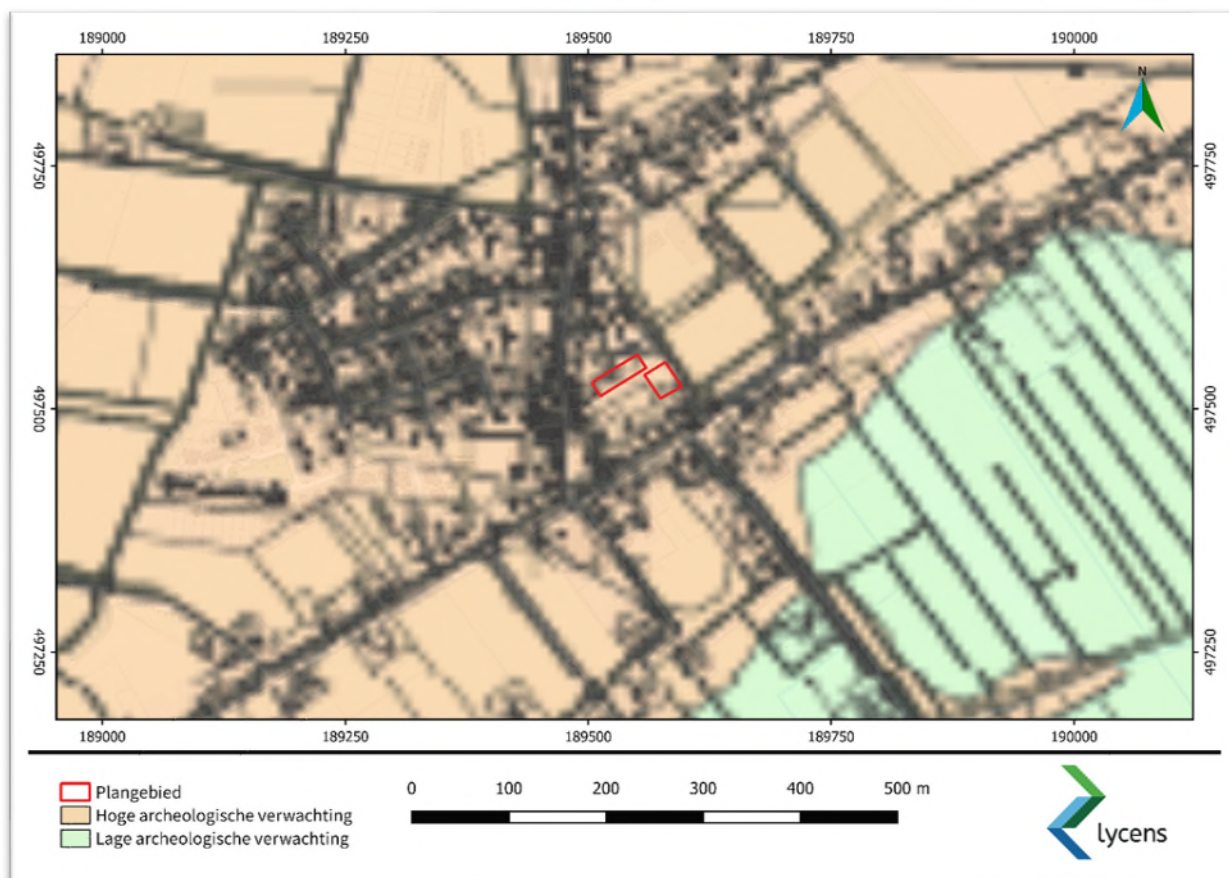
Voor het plangebied is een QuickScan uitgevoerd door de heer Wispelwey, regioarcheoloog van de gemeente Oldebroek. Er is sprake van een hoge archeologische verwachting gebaseerd op de ligging van het plangebied op de enk van Oosterwolde. Verwacht wordt een dikke eerdgrond, er zijn geen recente bodemverstoringen bekend. Op advies van de regioarcheoloog dient het plangebied te worden onderzocht aan de hand van maximaal 16 verkennende boringen, gezet in raaien.

Het onderzoek is uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA versie 4.1) en het archeologiebeleid van de gemeente Oldebroek en aanvullende eisen en richtlijnen zoals geformuleerd in het voor dit onderzoek opgestelde PvA. Het onderzoek is uitgevoerd in januari 2022.

¹ Goossens *e.a.*, 2010.

Afb. 1. Ligging plangebied en globale begrenzing onderzoeksgebied (bron achtergrondkaart: Opentopo).

Afb. 2. Uitsnede van de beleidsadvieskaart van de gemeente Oldebroek (bron: Goossens *e.a.*, 2010).

1.2. Huidige en toekomstige situatie op de onderzoekslocatie

Op dit moment is het plangebied in gebruik als erf en tuinen en er staat een schuurtje. De opdrachtgever heeft het voornemen in het gebied de bestaande bebouwing te slopen en nieuwbouw te realiseren (Afb. 3). Daarbij worden vier rijtjeswoningen en één vrijstaande woning gebouwd. De diepte van de voorgenomen ingrepen is ten tijde van het schrijven van onderhavig rapport niet bekend. De kans dat archeologische resten worden verstoord bij uitvoering van de plannen is aanwezig.

Afb. 3. Nieuwe situatie in het plangebied (bron: aangeleverd door opdrachtgever).

1.3. Doel van het onderzoek

Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het verkrijgen van inzicht in bekende en te verwachten archeologische waarden in het plangebied. Op basis van de verkregen informatie wordt een archeologisch verwachtingsmodel voor het plangebied opgesteld. Hierin wordt beschreven of er archeologische resten aanwezig (kunnen) zijn en of de voorgenomen werkzaamheden een bedreiging vormen voor het bodemarchief. Indien dit het geval is, wordt geadviseerd op welke wijze hiermee in het vervolgtraject van de plannen rekening dient te worden gehouden

1.4. Onderzoeksvragen

Voor het inventariserend onderzoek zijn de volgende onderzoeksvragen opgesteld:

- Wat is de bodemopbouw en zijn er aanwijzingen voor bodemverstoringen?
- Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten?
- Welke consequenties zal de uitvoering van het plan hebben op (eventueel) aanwezige archeologische resten?
- Wat zijn de aanbevelingen? Is nader onderzoek noodzakelijk? En zo ja, waaruit kan dit bestaan?

2. Resultaten veldonderzoek

2.1. Beschrijving onderzoeksmethode

- Boormateriaal: Edelman Ø 7 cm.
- Waarnemingsmethode: verbrokkelen/blote oog
- Boordichtheid: 16 boringen
- Coördinaten boorpunten: Ingemeten met GPS (nauwkeurigheid 1 - 3 cm).
- Z-waarden: Bepaald met behulp van GPS (nauwkeurigheid 1 - 3 cm).
- Beschrijving: conform ASB 5.2 en NEN5104.
- Documentatie van de beschrijving: digitaal in TerraIndex(zie bijlage 1).

Conform het advies afgegeven door regioarcheoloog M. Wispelwey zijn 16 boringen in het plangebied gezet. Uit de QuickScan uitgevoerd door de heer Wispelwey is gebleken dat het plangebied ligt op de enk van Oosterwolde, er zijn geen recente bodemverstoringen bekend.

Ter aanvulling zijn de geologische kaart, geomorfologische kaart en de bodemkaart geraadpleegd.² Op de geologische kaart staat het plangebied gekarteerd als fluvioperiglaciale afzettingen (leem en zand) met een zanddek (Formatie van Bostel, Laagpakket van Wierden). Op de geomorfologische kaart ligt het plangebied op een dekzandrug (code B53). De bodemkaart laat zien dat binnen het plangebied sprake is van laarpodzolgronden gevormd in leemarm en zwak lemig fijn zand (code cHn21).

2.2. Beschrijving onderzoeksresultaten

De top van de laagopeenvolging binnen het plangebied bestaat uit een 0,3 tot 0,9 m dik zwak siltig, matig humeus, matig fijn, goed gesorteerd zand. Deze laag kan worden geïnterpreteerd als een plaggendek. In de top is een 0,20 tot 0,35 m dikke bouwvoor gevormd die matig is doorworteld. In de meeste boringen is het gehele pakket vergraven zoals blijkt uit lichtbruine tot lichtgele zandbrokken die in het pakket voorkomen (zie Afb. 4, bijlage 1). In boring 7 en 12 zijn geen zandbrokken of overige aanwijzingen voor verstoring waargenomen in het plaggendek. De onderzijde van het plaggendek ligt op 0,45 tot 0,9 m beneden maaiveld (2,00 tot 1,26 m N.A.P.). Boring 14, 15 en 16 zijn gezet in het grindpad, de verharding is 0,35 m dik. Onder de verharding is dezelfde laagopeenvolging aangetroffen bestaande uit een vergraven plaggendek dat hier donkergrijs tot zwart van kleur is.

Onder het plaggendek ligt zwak siltig, matig fijn, goed gesorteerd zand met afgeronde zandkorrels dat geïnterpreteerd kan worden als dekzand. In boring 2, 3, 6, 7, 9, 10 en 11 is een restant van de BC-horizont waargenomen in het dekzand. In boring 9 en 11 zijn lichtgele zandbrokken waargenomen in de BC-horizont die wijzen op verstoring van deze laag. In de resterende boringen is geen restant van een podzolbodem waargenomen en ligt het esdek direct op het dekzand. Mogelijk is de podzolbodem opgenomen in het bovenliggende esdek.

² <https://archis.cultureelerfgoed.nl>

In boring 12 is een scherp roodbakkerend aan beide zijden geglazuurd nieuwe tijd aardewerk aangetroffen aan de onderzijde van het plaggendeck (Afb. 5). In boring 5 is in de bouwvoor wat puin aangetroffen bestaande uit een brokje baksteen en modern wit glas.

Afb. 4. Resultaten van het booronderzoek.

Afb. 5. Scherf uit boring 12, roodbakkerend tweezijdig geglazuurd nieuwe tijd aardewerk.

3. Conclusie en aanbevelingen

3.1. Conclusies

Uit het booronderzoek is gebleken dat de bodem binnen het plangebied bestaat uit een verstoord plaggendek op dekzand waarin in de top een bouwvoor is gevormd. In de top van het dekzand is in enkele boringen een restant van een BC-horizont waargenomen. Ook in deze laag zijn aanwijzingen voor bodemverstoring waargenomen. In de overige boringen ligt het plaggendek direct op het schone dekzand (C-horizont). De onderzijde van het plaggendek, de top van het dekzand, ligt op 0,45 tot 0,9 m beneden maaiveld (2,00 tot 1,26 m N.A.P.).

In boring 12 is een scherp roodbakkend geglaazuurd nieuwe tijd aardewerk aangetroffen onder in het plaggendek. Deze scherf is vermoedelijk met pluggenbemesting opgebracht. In het dekzand zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen die wijzen op de aanwezigheid van een vindplaats. Het onderzoek was gericht op het in kaart brengen van de bodemopbouw van het plangebied. Er zijn echter conform het advies van de regioarcheoloog dermate veel boringen in het plangebied gezet dat het boorgrid een karterend karakter heeft gekregen. Door de hoge mate van bodemverstoring en het ontbreken van archeologisch indicatoren wordt het niet waarschijnlijk dat binnen het plangebied sprake is van een vindplaats.

3.2. Beantwoording onderzoeksvragen

Wat is de bodemopbouw en zijn er aanwijzingen voor bodemverstoringen?

Zie paragraaf 2.2.

Zijn er aanwijzingen voor de aanwezigheid van archeologische resten?

Naast de enkele scherf nieuwe tijd keramiek uit het plaggendek in boring 12 zijn geen archeologische resten aangetroffen bij het booronderzoek. Een sporenvlak of vondstenlaag onder het plaggendek wordt door de diepe bodemverstoring niet verwacht.

Welke consequenties zal de uitvoering van het plan hebben op (eventueel) aanwezige archeologische resten?

Op basis van de door de heer Wispelwey uitgevoerde QuickScan is geconcludeerd dat in het plangebied een hoge archeologische verwachting geldt gebaseerd op de ligging van het plangebied op de enk van Oosterwolde. Dit betekent dat oudere resten beschermd zijn tegen latere aantasting door het gevormde plaggendek. Op basis van de hoge mate van verstoring binnen het plangebied, in veel gevallen tot ver in het dekzand, wordt het niet waarschijnlijk geacht dat er archeologische resten bewaard zijn gebleven binnen het plangebied. In boring 12 is één fragment nieuwe tijd keramiek aangetroffen aan de onderzijde van het plaggendek. Gezien de beperkte resultaten wordt het niet verwacht dat archeologische resten verstoord zullen worden door de geplande bodemingrepen.

Wat zijn de aanbevelingen? Is nader onderzoek noodzakelijk? En zo ja, waaruit kan dit bestaan?

Voor de aanbevelingen zie § 4.3.

3.3. Selectieadvies

Op basis van de resultaten van het hier gerapporteerde onderzoek wordt geadviseerd het plangebied vrij te geven voor de geplande ingrepen. Ook in een vrijgegeven plangebied bestaat altijd de mogelijkheid dat er tijdens graafwerkzaamheden toch losse sporen en vondsten worden aangetroffen. Op grond van artikel 5.10 van de Erfgoedwet 2016 dient zo spoedig mogelijk melding te worden gemaakt van de vondst bij de gemeente, provincie of de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Over de bevindingen en aanbevelingen uit dit onderzoek dient contact opgenomen te worden met de bevoegde overheid, in dit geval de gemeente Oldebroek.

Literatuur

- Bosch, J.H.A., 2008: *Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode versie 1.1 Op basis van de Standaard Boor Beschrijvingsmethode versie 5.2.* (Deltares-rapport | 2008-U-R0881/A.) Deltares, Utrecht.
- Goossens, E., L.J. Keunen & S.W. Jager, 2010: *Archeologische waarden- en verwachtingenkaart gemeente Oldebroek.* (RAAP-Rapport 2032). RAAP Archeologisch Adviesbureau, Weesp.

Lijst van afbeeldingen

Afb. 1.	Ligging plangebied en globale begrenzing onderzoeksgebied (bron achtergrondkaart: Opentopo). ...	8
Afb. 2.	Uitsnede van de beleidsadvieskaart van de gemeente Oldebroek (bron: Goossens e.a., 2010).	9
Afb. 3.	Nieuwe situatie in het plangebied (bron: aangeleverd door opdrachtgever).....	10
Afb. 4.	Resultaten van het booronderzoek.	12
Afb. 5.	Scherf uit boring 12, roodbakend tweezijdig geglaazuurd nieuwe tijd aardewerk.	12

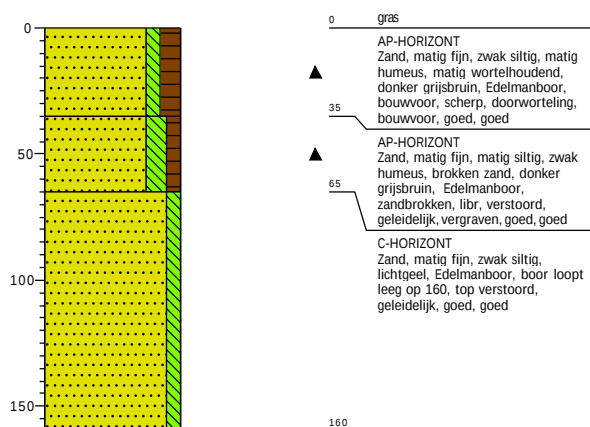
Lijst van bijlagen

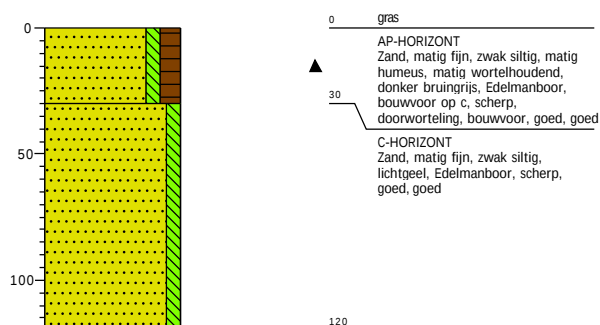
Bijlage 1 Boorprofielen

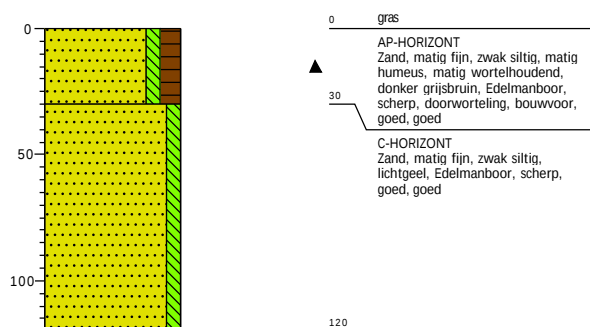
Bijlage 1

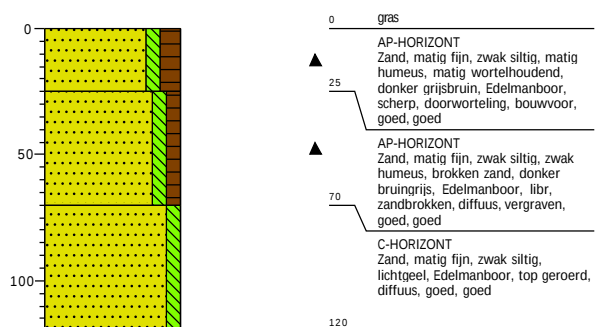
Boorbeschrijvingen

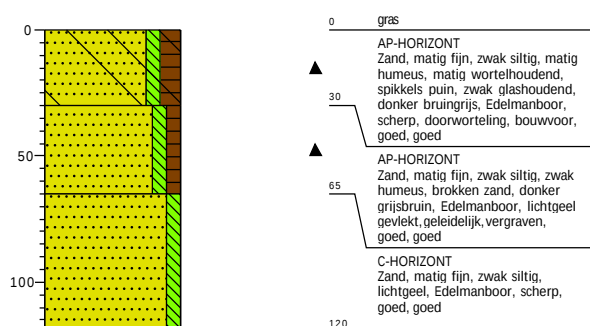
Boring:1
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 1,9988

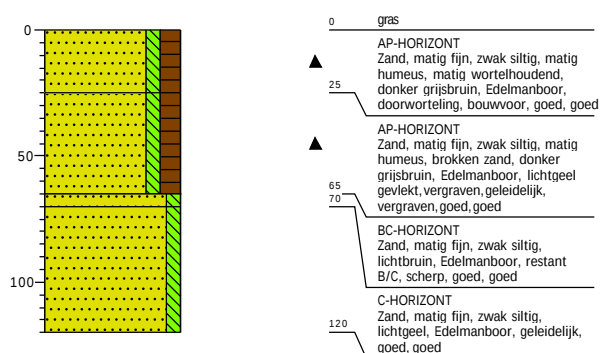
 X: 189587,50
 Y: 497524,20
Boring:2
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 1,8529

 X: 189582,40
 Y: 497531,70
Boring:3
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 1,8741

 X: 189576,30
 Y: 497540,50
Boring:4
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 1,957

 X: 189566,00
 Y: 497534,80
Boring:5
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 1,9339

 X: 189572,00
 Y: 497526,20
Boring:6
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 1,9847

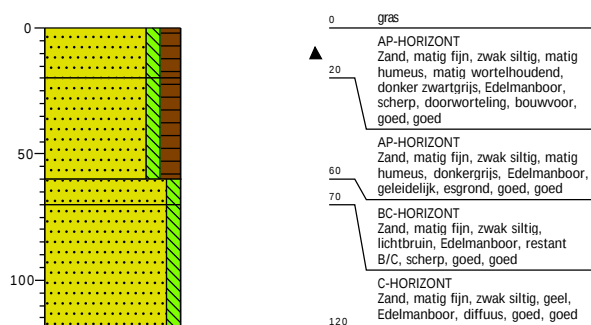
 X: 189577,50
 Y: 497518,20

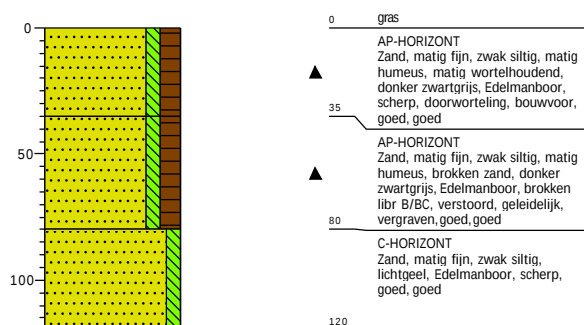
Projectcode: 2021-0065A

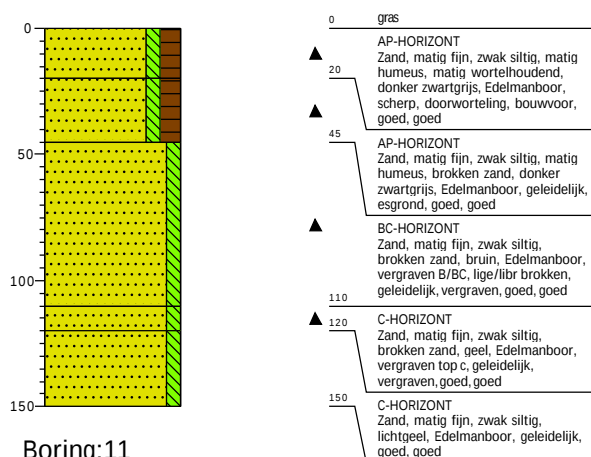
Projectnaam: Groote Woldweg 16 Oosterwolde

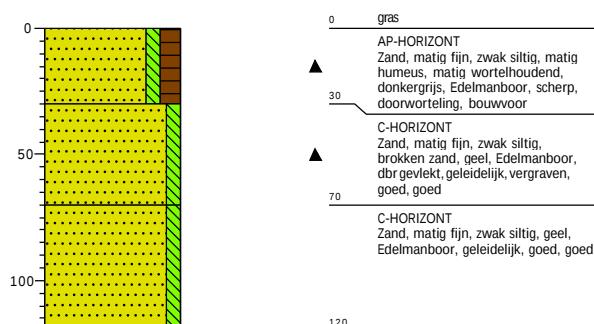
Schaal: 1: 30

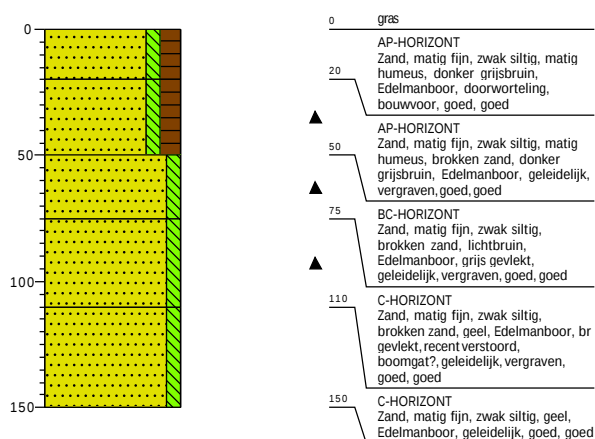
Boring:7
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,3241

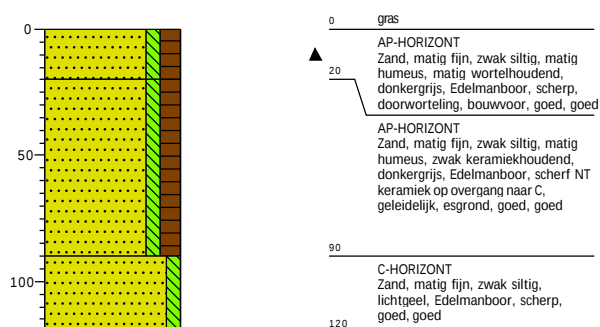
 X: 189540,00
 Y: 497536,10
Boring:8
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,3842

 X: 189547,50
 Y: 497540,10
Boring:9
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,4092

 X: 189553,60
 Y: 497543,90
Boring:10
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,3663

 X: 189549,70
 Y: 497549,90
Boring:11
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,4093

 X: 189543,90
 Y: 497545,80
Boring:12
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,3812

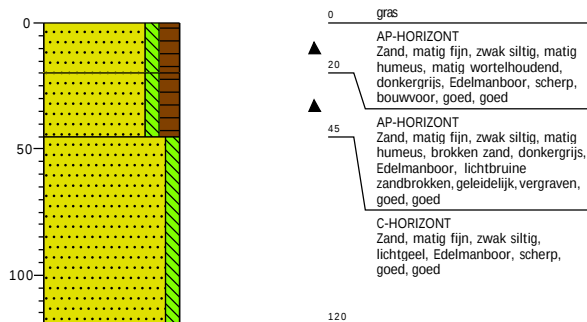
 X: 189537,00
 Y: 497541,51

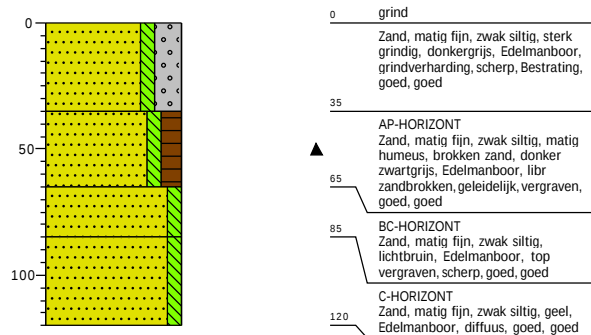
Projectcode: 2021-0065A

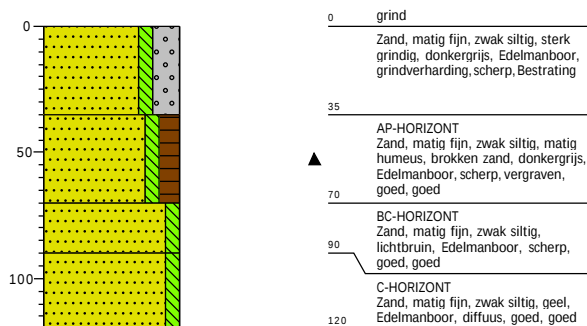
Projectnaam: Groote Woldweg 16 Oosterwolde

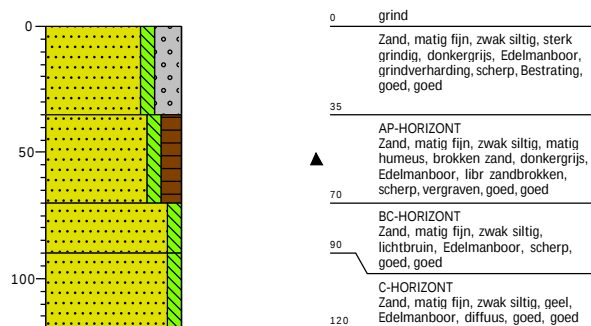
Schaal: 1: 30

Boring:13
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,4531

 X: 189530,30
 Y: 497537,30
Boring:14
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,5365

 X: 189524,50
 Y: 497532,10
Boring:15
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,536

 X: 189516,50
 Y: 497528,70
Boring:16
 Referentievlak: N.A.P.
 Maaiveldhoogte: 2,549

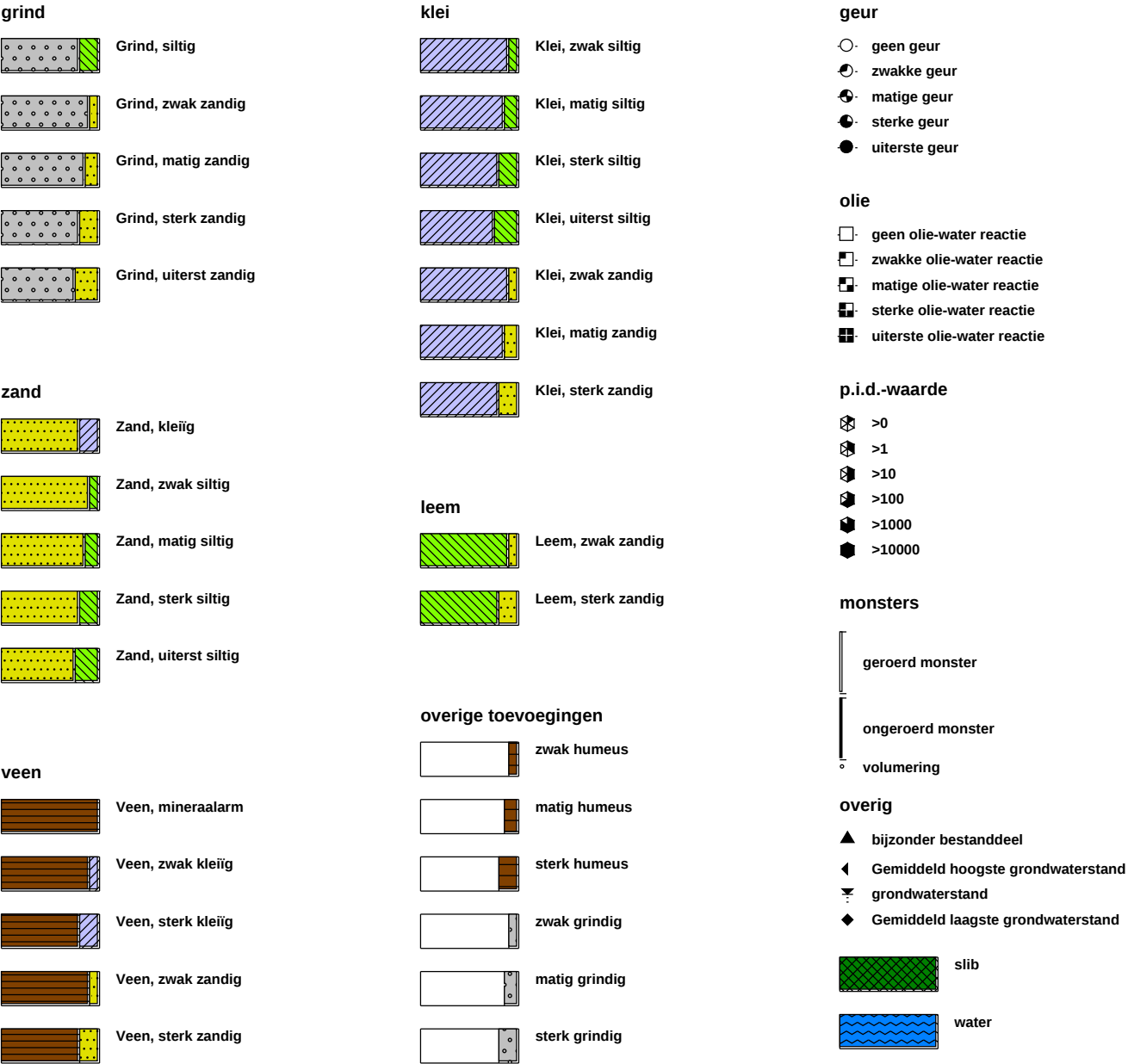
 X: 189510,00
 Y: 497524,70

Projectcode: 2021-0065A

Projectnaam: Groote Woldweg 16 Oosterwolde

Schaal: 1: 30

Legenda (conform NEN 5104)

monsters

geroerd monster

ongeroerd monster

volumering

bijzonder bestanddeel

Gemiddeld hoogste grondwaterstand

grondwaterstand

Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water